

Två förslag till hembygdsstipendiater för 2014

Anita & Tomas Olofsson,

födda 1941 och bosatta i Ede, Hammerdal.

Anita har studerat konstvetenskap och i många år varit ordförande för Hammerdals Konstförening. Hon har gjort stora folkbildande insatser såväl i Jämtland som utanför länet. Som eldsjäl och driven organisatör har Anita skapat aktivitet och intresse kring konstutställningar på hemorten. Studiecirkel har drivits och sedan följts upp med studieresor både inom och utom Sverige. En viktig folkbildande insats har Anita gjort genom att i samarbete med skolan lära unga att se på konst.

Maken Tomas, med skoglig karriär inom såväl skogsägarrörelsen som Camfore AB, är systerson till Hammerdalskonstnären Berta Hansson (1910 – 1994). Han har i par med Anita gjort Bertas konst vida känd. Detta manifesterades stort, när Konstakademien vintern 2010 visade en omfattande retrospektiv utställning med Berta Hanssons verk. Utställningen blev en publikframgång och följdes samma år upp med utställningar i Östersund och Dorotea. Året därpå var Berta Hansson ”öppningskonstnär” när Galleri D12 etablerades i Uppsala.

Sammantaget har makarna Olofsson gjort länet betydande tjänster genom att sprida vår kultur och jämtländskt konstnärskap inom och utom länets gränser och öppna våra sinnen för nya intryck och nya tankar, förmedlade genom konstnärligt skapande.

Nominerade av Margaretha & Karl-Evert Mosten och Solveig & Ewert Wallström

Torbjörn Junhov

Grundaren av Jengel förlag, Torbjörn Junhov, har nyligen avlidit.

Han gästade Gillet på julkaffet år 2007 och skänkte då ett antal böcker till Gillets bibliotek.

Många fina böcker med anknytning till Jämtland har utgetts på detta förlag, t.ex. Konzta av Staffan Sandler, Orlboka av Bo Oscarsson och Det goda livet i Jämtland och Härjedalen av Tage Levin och Ulla Tham.

Karin Wikman i Brunflo

Karin var textillärare i Gällö i många år.

Förutom att Karin varit textillärare i grundskolan har hon varit ledare för kurser i att sy folkdräkter. Karin har inventerat gamla dräkter i Revsunds socken och inventerat textila skatter i gårdar i Revsund. Hon har också dokumenterat och katalogiserat textilierna.

Numera är hon med i en grupp som inventerar och katalogiserar textila skatter i hembygds gårdar runt omkring i Jämtland.

Jag kom i kontakt med Karin med anledning av att jag ville köpa en Revsundsdräkt. Det var ett mycket intressant möte och jag fick höra om allt Karin har gjort för att bevara kunskap om textilier i Jämtland.

Nominerad av Gertrud Öhagen

Kära medlemmar!

Nu närmar sig årsmötet och fram till och med den 1 mars finns möjlighet att nominera kandidater till Gillets stipendium. Vi har redan 2 värdiga kandidater, som framgår på annan plats i denna Avis, men välkomnar gärna fler förslag. Skicka en kort motivering till varför just er kandidat är en värdig mottagare av stipendiet **senast den 1 mars** till undertecknad.

Det är väldigt roligt att få meddela att föreningens hemsida nu är tillgänglig. Gå in på www.jhgille.se så kan ni botanisera i historia, bildarkiv, musik, bibliotek m.m. Jan Enger har lagt ned ett stort arbete på detta och man kan roa sig där en lång stund. Stort tack till Jan!

Hoppas att vi ses på årsmötet den 12 mars för sedvanliga förhandlingar, underhållning och förplägnad.

Eva

Det är vi som styr och ställer i Gillet:

Ordförande Eva Hjelm (327291) e-post: eva.m.hjelm@telia.com Vice ordförande Stefan Halvarsson (468065) e-post: stefan.halvarsson@skatteverket.se Sekreterare Stefan Halvarsson Skattnästare Bengt Hjelm (327291) e-post: bengt.hjelm@telia.com Gillevårdar Elisabet Eriksson (429616) e-post: 018429616@bredband.net, Gertrud Nordell (429330) e-post: gertrud.nordell@telia.com Bibliotekarie Stellan Karlsson (525270) e-post: stellan.karlsson@tele2.se Redaktör Annika Sundelin (328707) e-post asundelin@telia.com

JH plusgiro: 393009-6

Verksamhetsberättelse för år 2013

Styrelsens sammansättning:

Av årsmötet 2013 utsedda styrelseledamöter har konstituerat sig som följer: ordförande Eva Hjelm, vice ordförande tillika sekreterare Stefan Halvarsson, kassaförvaltare Bengt Hjelm, gillevärdinnor Elisabet Eriksson och Gertrud Nordell, redaktör Annika Sundelin, bibliotekarie Stellan Karlsson.

Revisorer: Camilla Lundin och Gertrud Öhagen har varit ordinarie och Björn Sundin suppleant.

Valberedning: Jan Enger och Ando Sundelin har varit ordinarie och Judith Lefvert suppleant. J. Enger har varit sammankallande.

Verksamhet:

Styrelsen har under 2013 haft 4 protokollförda möten varav 1 före årsmötet. Ett sedvanligt ljösminn avhölls i oktober på restaurang Aaltos.

Medlemsmöten har varit i kronologisk ordning:

Årsmötet skedde i sedvanlig ordning den 12 mars i Pensionärernas hus, Storgatan 11. Förhandlingarna leddes av Mats O. Karlsson. Gillets stipendium beslöts tillfalla Kurt Folkesson, som trots en svår synskada med framgång drivit igenom ett flertal förbättringar för bygden runt Alsen och Offerdal. Anna Lundin berättade fängslande om Borgvattnet, byn som aldrig ger upp. Avgående gillevärdinnan Camilla Lundin och revisorn Sune Ahlander avtackades med varsin blomma.

Vårsammankomsten i Kaplansgården, Gamla Uppsala den 31 maj gästades av sånggruppen Örontröst, som underhöll med sång ur en svenska folkska visskatten, vissa synnerligen burleska till allas förnöjelse. En tradition, som vi hoppas kommer att fortsätta, var att

uppmuntra alla, som har en folkdräkt, att använda den vid vårsammankomsten.

Surströmmingskalaset ägde rum 20 september i Pensionärernas hus, Storgatan 11. Allsång leddes av Karl-Eric Ericson medan Stefan Halvarsson bidrog med tävling i kunskaper i jämtska. Enligt traditionen sjöngs också Jämtlandssången på jämtska lett av P.G. Norman.

Före jul-kaffet skedde i Kaplansgården 7 december. Gäst var arkeologen Robin Lucas, från Upplandsmuséet, som delgav oss senaste nytt om fynden vid utgrävningarna vid Gamla Uppsala

Vid alla dessa möten har *gillevärdinnorna* försett medlemmarna med god och fint upplagd mat samt därtill passande drycker. Antalet deltagande medlemmar har varit 40-60 personer. Stefan Halvarsson har också anordnat *lotterier* med idel högvinster, där överskottet tillfallit Gillet.

Avisen har utkommit med 4 nummer. Den digitala upplagan skickas nu till 60% av hushållen.

Biblioteket har utökats till c:a 70 böcker för utlåning till medlemmarna

Arbetet med Gillets hemsida har påbörjats under hösten. Konstruktör är Jan Enger.

Antal medlemmar har under året varit c:a 180.

Ekonomisk berättelse återfinns som bilaga. Årets överskott blev 6480 kr. Det egna kapitalet uppgick vid årsskiftet till 73668 kr av vilka 16346 kr finns avsatta till Hembygdsfonden.

Dagordning för Jämtlands-Härjedalens Gilles årsmöte 2014

1. Val av ordförande och sekreterare för mötet
2. Val av protokollsjusterare
3. Fråga om kallelse skett enligt stadgarna
4. Styrelsens verksamhetsberättelse
5. Ekonomisk berättelse
6. Revisionsberättelse
7. Fråga om styrelsens ansvarsfrihet
8. Fråga om disposition av föreningens resultat (ev. fondavsättning m.m.)
9. Förslag till årsavgift för 2014
10. Val av styrelseledamöter
11. Val av revisorer
12. Val av valberedning
13. Förslag från styrelsen (verksamhetsplan)
14. Förslag ang. stipendiat

Valberedningens förslag till styrelse i Jämtlands-Härjedalens Gille:

Ordförande:

Eva Hjelm omval

Övriga ledamöter:

Jan Enger nyval

Elisabet Eriksson omval

Stefan Halvarsson omval

Bengt Hjelm omval

Stellan Karlsson omval

Gertrud Nordell omval

Valberedningens förslag till revisorer:

Gertrud Öhagen ord. omval

Camilla Lundin ord. omval

Suppleant:

Björn Sundin omval

Verksamhetsplanering 2014

12 mars	Årsmöte	Storgatan 11	Gäst: Orwar Eriksson
23 maj	Vårsammankomst	Kaplansgården G:a Uppsala	
19 sept	Surströmmingsfest	Storgatan 11	
6 dec	Förjulskaffe	Kaplansgården G:a Uppsala	

Förjulskalaset den 7 december 2013

Sesam, öppna dig!, skulle gott kunna vara en lämplig underrubrik i fråga om rubricerade sammankomst förlagd till Kaplansgården i Gamla Uppsala, vareft för aftonen en till numerären månghövdad skara deltagare församlats för att ta del av de senaste rönen och upptäckterna avseende de pågående, av ett vidlyftigare järnvägsprojekt orsakade, arkeologiska utgrävningarna i just Gamla Uppsala.

Kvällens föredragshållare var nämligen ingen mindre än arkeologen Robin Lucas, vilken till illustrerande ljusbilder initierat kunde delge en hel del om exkavationerna därstädes. Av hans redogörelse kan här nämnas följande.

Det redan påbörjade järnvägsbygget är en del av ÖKB-projektet rörande ostkustbanan. I Gamla Uppsala kommer en 800 meter lång tunnel, 11,5 meter djup, att omsider färdigställas. De arkeologiska arbetena må i sin tur synas vara av relativt stor omfattning. Dock har hittills endast två procent av ytan i Gamla Uppsala undersökts.

Några riktigt gamla existerande byggnader finns givetvis inte bevarade. Däremot har det hittats stolphål efter byggnader, daterade till 400- eller 500-talet. Vidare har omtrent lokaliserats 110 stolphus och 50 grophus, de äldsta från 300-talet. Andra fynd är gamla brunnar, igenvfyllda eftersom de sedermera tjänade som slask- och skräppropar.

Grävandet har också resulterat i att ett tidigare okänt gravfält hittats, med brandgravar från 500- till 1000-talet. Häri gjorda fynd är bl.a. hängen, soljor, spännen, pärlor, mynt från 1000-talet, glasbägare, glasmosaik, guldringar och ett unikt svanliknande smycke.

Fler gravar torde kunna upptäckas. Svårigheten är att många är bortplöjda och inte röjer sin existens på markytan. Men ytterligare fynd är bl.a. hästben, nålar, metallhantverk, arabiska mynt, förfalskade (!) mynt, blyplomber och diverse vapen eller delar därav, såsom svärdsknapp, doppsko till svärd och pilspetsar. Även en mindre del av en ringbrynja har hittats.

Annat man kommit underfund med under grävprojektet är att Vattholmavägen torde vara av mycket gammalt datum; den och "alla vägar bar till Gamla Uppsala". Sensationellt är att längs med eller parallellt med den nuvarande vägen har groprader i en längd av 800 meter påträffats, bestående av 145 stolphål à sex meters mellanrum, med skoning av sten på en till en och en halv meters djup. Tydliga hjulspår kan också skönjas, som dock med tiden överlagrats. Hela arrangementet torde ha övergetts ungefär på 800-talet.

Nämnas kan också att viss experimentell arkeologi har utförts: ett lik i form av en död gris brändes härförleden på ett klassiskt likbål av stockved, allt för att utröna hur lång

tid det tog för corpusen att förkolna, ävensom för att söka klarlägga hur diverse andra metallföremål klarade temperaturen i olika delar av eldhärden.

Föredraget rönt synnerlig uppskattning och åtföljdes av mångahanda frågor från auditoriet.

En surpris för dagen var att Gillet bestod deltagarna

med prinsesstårta till glögg och pepparkakorna, allt för att celebrera medlemsbladet Avisens 20-åriga tillvaro. Tårtan smaskades med synbart välbehag.

Stefan Halvarsson

Jämtlands-Härjedalens Gille
c/o Bengt Hjelm
Sehlstedtgatan 24
754 41 UPPSALA

FÖRENINGSPOST

Kallelse till årsmöte

**onsdag 12 mars 2014
kl 19.00 i Pensionärernas Hus
Storgatan 11**

Dirigent Orwar Eriksson

kommer och berättar om

Wilhelm Petersson-Berger

Jämtländska ostar med tillbehör och vin eller alkoholfritt alternativ serveras till ett pris av 120 kr/person.

**Anmälan senast 5 mars till till Elisabet Eriksson,
e-post: gillevard@jhgille.se
tfn 429616**

Hjärtligt välkomna!